

καὶ τὴν λοιπὴν χορείαν τῶν αἰοιδίμων ἐκείνων ἀνδρῶν.

Ἄλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν διήγησιν.

Ὁ ἄγνωστος εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμον εὔρε τὴν κυρίαν κειμένην ἐκτάδην ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου. Ἐρωτήσας δὲ τὴν παρισταμένην ὑπρέτριαν τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς υἱείας τῆς κυρίας Πέτκωφ προὐχώρησε καὶ ἔλαβεν αὐτὴν τῆς χειρός.

Ἀστραπὴ εὐχαριστήσεως ἀκαριαία ἐφώτισε τὸ πρόσωπόν του.

— Ἐκάμετε πολὺ κακὰ νὰ μὴ ἀφήσετε ἐλεύθερον τὸ στήθος τῆς κυρίας, εἶπε καὶ πάραυτα ἀπεκάλυψε τὸ στήθος τῆς. Εἶτα στάς καὶ παρατηρήσας αὐτὴν διὰ βλέμματος μεστοῦ ἀνοσίου ἔρωτος ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς νεαρᾶς γυναικός.

Ἡ κυρία Πέτκωφ, εἴτε διότι ἠσθάνθη τὴν ψυχρὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς, εἴτε διότι ἡ κατέχουσα αὐτὴν λειποθυμία ἤρξατο διασκεδαζομένη, ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔφερε τὸ βλέμμα περίξ αὐτῆς· ἰδοῦσα δὲ τὸν ἄγνωστον πρὸ αὐτῆς ἰστάμενον·

— Εὐχαριστῶ, κύριε, ἐψιθύρισεν.

Οὗτος προσεπάθει νὰ καθησυχάσῃ αὐτὴν διὰ λέξεων τινῶν ἀορίστων, ἐφαίνετο κατεχόμενος ὑπὸ πυρετοῦ, ἐκ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του διεχέετο οὐκ οἶδά τι ἱερόσυλον. Ἀνήγειρε τὴν ἀτυχῆ γυναῖκα ὡσεὶ θέλων νὰ τοποθετήσῃ αὐτὴν καλῶς, — πράγματι ὁμως ὅπως αἰσθάνθη τὴν πνοὴν αὐτῆς διατρέχουσαν ἐπὶ τῶν παρειῶν του, ὅτε ἡ κυρία Πέτκωφ καταληφθεῖσα ὑπὸ νέας λειποθυμίας κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— Ὁ σύζυγός μου... ἐψιθύρισε, ποῦ εἶνε ὁ σύζυγός μου...

— Κυρία, δὲν ἔπαθε τίποτε... ἐψέλισεν ὁ ἄγνωστος ὅστις κρατῶν τὴν γυναῖκα ταύτην εἰς τὰς ἀγκάλας του ἠσθάνετο τὰ γόνατά του καμπτόμενα· μὴ δυνηθεὶς δ' ἐπὶ τέλους νὰ ἀντιστῇ κατέπεσε μετ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

Ἡ κεφαλὴ τῆς νεαρᾶς γυναικός ἔκειτο ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς καρδίας του· οὗτος δὲ παρετήρει τὴν λειπόθυμον ταύτην ὠραιότητα, τὴν καταστᾶσαν ἤδη ὠραιότεραν ἕνεκα τῆς διαχεομένης κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἐλαφρᾶς ὠχρότητος,

μετ' ἀπληστίας μεγίστης. Μόλις λεπτά τινα παρῆλθον οὕτω, καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀνεσκίρτησεν, ὡσεὶ ἔκειτο, οὐχὶ ἐν ταῖς ἀγκάλας φίλου, ἀλλὰ τίγρεως. Κατενόησεν ὅτι οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο δὲν ἦσαν παλμοὶ συμπαθείας καὶ λύπης, ἀλλ' ἱεροσύλου καὶ αἰσχροῦς ἡδονῆς.

— Πάλιν αὐτὸς... ἐψιθύρισε συνεργομένη.

Ὁ ἄγνωστος ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας συνέσπασε τὰς ὀφρῦς.

— Κυρία... ἐψέλλισε μετὰ τόνου ὑπεμφαίνοντος δυσαρέσκειαν.

Ἡ κυρία Πέτκωφ μετ' ὀλίγον συνῆλθεν ἐντελῶς. Ἐσκέφθη ὅτι οὐδ' ἀκουσίως ἑαυτῆς ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὃν ἴσως εἶχε λόγους νὰ μισῇ, στιγμὰς τινας ἡδονῆς. Ἡ σκέψις αὕτη τὴν ἠνάγκασε ν' ἀναλάβῃ τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις τῆς.

(ἀκολουθεῖ)

Α. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΤΥΞ

(Ἀπόσπασμα περιηγήσεως τοῦ Α. Δελίλλη.
Tour du monde, 1863.)

Ἐκεῖθεν διευθύνθημεν πρὸς τὰ παράλια τῆς Νεαρᾶς θαλάσσης, καὶ, πρὸ τινος μικρᾶς λεκάνης ὀκτὼ ἢ δέκα μόλις μέτρων πλατείας, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ κάμνουσι συχνὴν κατάχρησιν τῶν πομπωδῶν ὀνομάτων. Μετ' ὀλίγον εὔρομεν εὐρὴν ῥεῦμα ὕδατος φράσσον ἡμῖν τὴν δίοδον. Ὁ ὑπόγειος οὗτος ποταμὸς καλεῖται Στύξ. Ἀναδαινῶ εἰς τὴν χονδροειδῆ λέμβον τοῦ Καρῶν, ὁ μέλας ναύτης μου ἐκφέρει κραυγὰς τινας καὶ οἱ θόλοι ἀντηχοῦσι μακρὰν· θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι ἦσαν γόοι ψυχῶν καταδικασθεισῶν εἰς τὰ αἰώνια ἐκεῖνα σκόπη. Αἱ δάδες ἡμῶν ἐπιχέουσι χρώματα ἐρυθρῶπά ἐπὶ τῶν βράχων ἐνῶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς Στυγὸς ὄλου ἀκτινοβολοῦντος ὑπὸ λαμπρῶν ἀντανακλάσεων φαίνεται γιγαντώδης ἡ σκιαγραφία τοῦ μαύρου. Τὸ παράδοξον ἐκεῖνο θέαμα με ἐβύβιζεν εἰς ἀλλοκότους σκέψεις, ὅταν προμερὸς τις κρότος ἀντήχησεν αἴφνης εἰς τὸ

σπήλαιον. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι συνέβαινε γενική κατάρρευσις τῶν βράχων. Ἐν τούτοις ἦτο παίγνιον τοῦ Μάτ, ὅστις ἐδείκνυε τοὺς ὀδόντας του γελῶν ἀπὸ καρδίας. Ἐνῶ ἐγὼ βυθισμένος εἰς τὴν ἔκστασίν μου ἐλησμόνουν τὴν παρουσίαν του, ἐκεῖνος ἀπεβιβάσθη, καὶ κτυπήσας ἐπανηλειμμένως ἐπὶ ἐνὸς ὑφάσματος ἐπροξένησε τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἀντήχησιν ἣτις εἶχε σταματήσει τὸν ῥοῦν τῶν σκέψεών μου· δὲν ἠδυνήθη νὰ δυσαρεστηθῶ ἐναντίον του, καθότι μοὶ ἐπροξένησεν αἴσθησιν τὴν ὁποίαν ἐπὶ πολὺ δὲν θὰ λησμονήσω.

Μετὰ ἡμισείας ὥρας πλοῦν ἀπεβιβάσθημεν καὶ ἐπατήσαμεν ἐπὶ ἄμμου λεπτῆς, σχηματιζούσης τὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ ἐν ὥρᾳ παλιβορίας. Διακρίνονται ἐντελῶς τὰ ἀναμφισβήτητα ἔχνη τῶν διαφόρων στρωμάτων της. Ἴδου μακρότερον μικρὰ πηγὴ θειοῦχος, ἔπειτα ἡ περιοχὴ τοῦ Κλεβε-λάνδ, τῆς ὁποίας αἱ πλευραὶ φαίνονται κεκαλυμμέναι ὑπὸ θελκτικῶν ἀνθέων λεπτοφυεστάτης ἐντελείας. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐγένετο παρ' ὅλων, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν μᾶλλον πεζῶν περιηγητῶν. Ἡ περιοχὴ ἐκείνη καταλήγει εἰς τὴν αἴθουσαν

Ποταμὸς τῆς Στυγός.

τοῦ χοροῦ, μὲ τὰ χιονώδη τείχη της· τὸ στιλπνὸν ἐπίχρισμα τὸ ὁποῖον τὰ περικαλύπτει εἶναι τῶντι χιονώδους λευκότητος. Ὅδοι ἄλλοτε εὐρεῖαι ἄλλοτε στεναί, ἠνωμένοι ἢ ἀπόκρημοι, μᾶς ὀδηγοῦσιν ἐκείθεν πρὸς τὰ Βραχώδη ὄρη, ὅπου πρέπει τις νὰ ἀναρριχᾶται ἀκαταπαύστως μέγιστα τμήματα βράχων ἀποσπασθέντα ἐκ τοῦ θόλου. Διὰ μέσου τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν καὶ τῶν εὐρειῶν ῥωγμῶν τῶν, αἵτινες φαίνονται μαρτυροῦσαι ἄλλας σημαντικώτερας καταρρεύσεις, φθάνει τις τέλος εἰς τὸ σπήλαιον τῶν νυμφῶν, ὅπου, ἐξ ὅλων τῶν με-

ρῶν, οἱ ἐν εἴδει σπηλίσκων ὑψούμενοι σαλακτῖται σχηματίζουσι κορυφὰς ἀψίδας θέας ἀληθῶς μαγικῆς. Ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν ἀποστάζει τὸ ὕδωρ· ἐξ ὅλων τῶν μερῶν ἀκούει τις πιπτούσας τὰς σταγόνας τῶν ὁποίων ἡ ἡχηρὰ πτώσις ἀντηχεῖ εἰς τὰ σκοτεινὰ ἐκεῖνα καταφύγια. Εἰς τὸ βάθος μάλιστα τῆς αἴθουσας βλέπει τις σύμπλεγμα ἀπομιμούμενον τὴν κορυφὴν ὑπερμεγέθους φοίνικος. Οἱ χαριέντως κλίνοντες κλάδοι φαίνονται ἐγγεγλυμμένοι ἐπὶ τμήματος ἀνατολικοῦ ἀλαβάστρου. Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ χαριέντος ἐκείνου συνόλου,

ἀναθρώσκει πηγή, δημιουργὸς προαιώνιος ὄλων ἐκείνων τῶν τιτανωδῶν ἀντικειμένων, ἅτινα ἀστράπτουσιν εἰς τὴν λάμψιν τῶν δαδῶν μας. Τὸ φῶς περιστρεφόμενον ἐν τοῖς κενοῖς τοῖς ἀφεθείσι μεταξὺ τῶν στασίμων ἐκείνων σχημάτων, ἀναδεικνύει ὅλην αὐτῶν τὴν διαφάνειαν.

Τὸ σπήλαιον τῶν Νυμφῶν, κείμενον εἰς μίαν ἐκ τῶν ἐσχατιῶν τοῦ ὑπογείου, εὐρίσκεται 46 χιλιόμετρα μακρὰν τῆς εἰσόδου.

Μετὰ νευρικῆς ἀνυπομονησίας ἐπέστρεψα εἰς τὸ ὑπόγειον· εἶχον διέλθει δέκα ὥρας εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ εἶχον ἀνάγκη νὰ ἐπανίδω τὸ φῶς καὶ τὸν οὐρανόν.

Ὅταν ἐπάτησα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ φῶς καὶ τὰ περίχωρα μὲ ἐφάνησαν πλήρη ἀγνώστου τινὸς θελγῆτρου ὀφειλομένου ἴσως ἐν μέρει εἰς τὴν ἀντίθεσιν τοῦ ἐρέβους ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου εἶχα διέλθει ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν. Ἄλλ' ἦτο τῶντι ὠραιότατη ἑσπέρα. Ὁ κυανοῦς οὐρανὸς ἦτο καθαρὸς. Ἡ αὔρα, πλήρης ἀρωμάτων, ἔτρεγεν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς θωπεία. Ὑπὸ τὰ φυλλώματα τὰ μικρὰ πτηνὰ ἐκελάδουν γλυκύτατα, καὶ νέφη ἐντόμων ἐστροβιλιζόντο καὶ ἐχόρευον εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ δύνοντος ἡλίου. Πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὰ μεγάλα δάση ἐξετείλισσον τὰ πράσινα μεγαλοπρεπῆ παραπετάσματά των μέχρι τῶν ὠραίων ὄχθων τοῦ Ὀχίου, ἐνῶ πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς νότον, αἱ κορυφαὶ των ἐταλαντεύοντο ἀνωθεν τῶν ἐλαφρῶς κλινουσῶν κατωφερειῶν τῆς πεδιάδος. Ἐπὶ ἐκάστου ἀδένδρου μέρους ὠρθοῦτο λευκὸς οἶκος. Πέριξ τῶν οἰκῶν τὰ δένδρα τῶν κήπων ἐκλινον πρὸς τὴν γῆν τοὺς βεβιαρημένους ὑπὸ καρπῶν κλάδους των· νωχελῶς πλαγιασμένα ἐπὶ τοῦ πυκνοῦ χόρτου, τὰ ποιμνία ἐμηρυκῶντο βραδέως, ἤσυχα καὶ ἀναπαυόμενα, ὡς ἐὰν ἐγεύθησαν καὶ αὐτὰ τῶν καλλονῶν τῆς σκηνῆς τῆς ὁποίας ἀπετέλουν μέρος, καὶ ὁ ἀγρονόμος, θεωρῶν πάντα ταῦτα ἐφαίνετο ὡσεὶ ἐκστατικὸς πρὸ τῶν ἀνεξαντλήτων θησαυρῶν τῆς φύσεως. . . . ὦ! διατὶ ἢ εἶδεχθῆς κηλὶς τῆς ἀνθρωπίνης δουλείας ἐξετείνετο ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου καὶ τοῦ παραδείσου του; . . .

ΕΝ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ὦ! ἢ ἀλγῶς ἀγάπησασα καρδία οὐδέποτε ἠσπασεν, ἀλλ' ἀγάπῃ ἀκράτῃ μετὰ τίλους· καθὼς τὸ σῶμα τοῦ ἡλίου, ὅταν ὁ θεὸς τοῦ ἡλίου, στρέφει πρὸς αὐτὸν τὸ αὐτὸ βλέμμα μετ' αὐτοῦ ἐγαίρησε τὴν ἀνατολήν του.

ΘΩΜΑΣ ΜΟΥΡ

I

Ἦτο νύξ Σεπτεμβρίου, χλιαρὰ, βαλσαμώδης, ἀστερόεσσα, νύξ ἐκ τῶν συνήθων τοῦ ὠραίου οὐρανοῦ τῆς Ἰταλίας. Ἡ σελήνη δὲν ἔλαμπεν ἐπὶ τοῦ στερεώματος, ἀλλὰ βλέπων τις τὴν φωτεινὴν διαύγειαν τοῦ αἰθέρος θὰ ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ἥλιος μακρυνόμενος εἶχε λησμονήσει φαιδρὰς τινὰς ἀκτῖνας, θελκτικὰς τινὰς ἀνταυγείας εἰς τοὺς μαγικοὺς κήπους τοῦ Πρατολίου· τῆς βικαιλικῆς ταύτης ἐπαύλεως τῶν Μεδίκων, τοῦ μαργαρίτου τούτου τῶν Ἀπεννίνων, τοῦ θαύματος τούτου τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης, τὸ ὁποῖον ὀἶρος τοῦ βασιλεύοντος δουκὸς τῆς Φλωρεντίας εἶχε καθωραΐσει διὰ παραδείσων, διὰ κρηνῶν, διὰ σκιάδων, διὰ σκοτεινῶν σπηλαίων καὶ ἡρέμων λιμνῶν.

Αἱ αὔραι εἶχον ἀποκοιμηθῆ—τὸ φύλλωμα ἦτο ἀκίνητον—ἡ σιωπὴ τῶν μερῶν ἐκείνων τοσοῦτον ἦτο βαθεῖα, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ μετρήσῃ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας ἀγνώστου τινὸς, ὅστις, περιτετυλιγμένος ἐντὸς μέλανος μανδύου, μὲ κεφαλὴν κρυπτομένην ὑπὸ πλατῶν ἀχύρινον πῖλον, ἀνεπαύετο οὕτω εἰς τοὺς πόδας ἀγάλματος τοῦ Πανὸς ἐνῶ ἰτέα κλαίουσα ἐξέτεινε πρὸ αὐτοῦ τὸν πέπλον τῶν μακρῶν καὶ ἐπὶ τῆς γλόης συρομένων κλάδων τῆς. Ποῖος ἦτο ὁ ξένος ἐκεῖνος;—Ποῖα μυστηριώδης χεὶρ εἶχεν ἀνοίξει αὐτῷ τὰς θύρας τῶν μυστικῶν ἐκείνων διαμονητηρίων, εἰς τοσοῦτον προκεχωρημένην ὥραν καὶ μέῃλην τὴν αὐστηρὰν ἐπαγρύπνησιν τῶν φυλάκων;

Ὁ Εὐγένιος Ράγης, δευτερότοκος υἱὸς εὐγενοῦς καὶ πλουσίας οἰκογενείας τῆς Γενούης, εἶχε λάβει παρὰ τῆς φύσεως πυρίνην καρδίαν, ποιητικὴν ψυχὴν, ἰσχυρὰν διάνοιαν. Εἰς ἄλλην ἐποχὴν, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ ροδόχρους σταυρὸς ἐδασίλευεν